

Sygn. akt *XVII AmE 1/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Dariusz Dąbrowski</i>
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Jadwiga Skrzyńska

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) *spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.*

przeciwko *Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki*

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 8 listopada 2016 roku Nr (...)

1. oddała odwołanie,
2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Dariusz Dąbrowski

Sygn. akt *XVII AmE 1/17*

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 listopada 2016 roku Nr (...) - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12, art. 56 ust. 2 w zw. z art. 56 ust. 3 i 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K., orzekł:

I. że przedsiębiorca ten nie przestrzegał obowiązków wynikających z koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 3 kwietnia 2012 r. Nr (...), w ten sposób, że w okresie od dnia 1 marca 2016 r. prowadził obrót paliwami ciekłymi, tj. olejem napędowym, przy wykorzystaniu stacji paliw zlokalizowanej w K. przy ul. (...), wbrew obowiązującemu wówczas zapisowi punktu 1 koncesji, gdzie zakres prowadzonej działalności został określony jako obrót olejami napędowymi przy wykorzystaniu samochodu ciężarowego (...) o numerze rejestracyjnym (...) i numerze identyfikacyjnym (...);

II. za działanie opisane w pkt 1 wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 25000 zł.

Od niniejszej Decyzji odwołanie wniósł przedsiębiorca – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K., zaskarżając Decyzję w całości wnosząc o:

1. zmianę zaskarżonej decyzji poprzez odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej;
2. ewentualnie zmianę zaskarżonej decyzji poprzez obniżenie kary pieniężnej do kwoty 2500 zł
3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania;

Skarżonej decyzji powód zarzucił:

1. naruszenie przepisu art. 56 ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne poprzez nieuwzględnienie znikomego stopnia szkodliwości przedmiotowych naruszeń z uwagi na toczące się postępowanie w przedmiocie zmiany zapisów koncesji oraz faktu, iż skarżąca spółka nie była dotąd karana za naruszenie koncesji, co niewątpliwie powinno stanowić okoliczność łagodzącą, jak również poprzez wymierzenia kary w wysokości 25000 zł w sytuacji, gdy z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy,

2. naruszenie przepisu art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego poprzez jego niezastosowanie w sytuacji gdy okoliczności niniejszej sprawy wskazują na zaistnienie przesłanek umożliwiających odstąpienie od wymierzenia kary,

3. naruszenie przepisu art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozpatrzenia zgromadzonego materiału dowodowego w tym zwłaszcza pominięcie przy ustalaniu wysokości nałożonej kary pieniężnej pełnej sytuacji finansowej skarżącego uwzględniając stratę z działalności gospodarczej w roku 2016, a także zaniechanie ustalenia jak długo, tj. od kiedy do kiedy trwało ewentualne naruszenie przez skarżącą zapisów koncesji w tym zwłaszcza poprzez prowadzenie stacji paliw przy ul. (...) w K. z naruszeniem postanowień tejże koncesji.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o oddalenie odwołania.

Na rozprawie pozwany podtrzymał swoje stanowisko w sprawie oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego od powoda.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. prowadzi działalność gospodarczą polegającą na obrocie olejami napędowymi, przy wykorzystaniu samochodu ciężarowego (...) o numerze rejestracyjnym (...) i numerze identyfikacyjnym (...) na podstawie koncesji udzielonej przez Prezesa URE decyzją z dnia 3 kwietnia 2012 r. Nr (...) (dowód: k. 55-59 akt adm.).

Zgodnie z treścią warunku 2.1.1. koncesji „Koncesjonariusz jest obowiązany do spełnienia określonych przepisami prawa warunków wykonywania działalności gospodarczej oraz do wykonywania działalności objętej niniejszą koncesją na zasadach określonych w ustawie – Prawo energetyczne oraz wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych.”

Przedsiębiorca pismem z dnia 2 marca 2016 roku, wystąpił z wnioskiem o rozszerzenie posiadanej koncesji o możliwość obrotu benzynami silnikowymi innymi niż benzyny lotnicze także na stacji paliw położonej w K. przy ul. (...), a następnie w dniu 15 lipca 2016 roku zmienił zakres wniosku poprzez wpisanie innego samochodu ciężarowego. (bezsporne)

W dniu 23 czerwca 2016 roku (...) Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przeprowadził w Spółce (...) kontrolę, która wykazała, że przedsiębiorca prowadzi obrót olejami napędowymi na stacji paliw położonej w K. przy ul. (...) co najmniej od 1 marca 2016 roku. (dowód: k. 20-24 akt adm.)

W dniu 21 lipca 2016 roku Prezes URE wszczął wobec przedsiębiorcy postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej za nieprzestrzeganie koncesji. (bezsporne)

Postępowanie w zakresie zmiany koncesji zostało umorzone decyzją z dnia 23 września 2016 roku. (dowód: k. 44-45 akt sądowych)

Przedsiębiorca uzyskał w roku 2015 przychody z działalności koncesjonowanej w wysokości (...) zł, zysk netto zaś wyniósł (...) zł. (k. 4-13 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w trakcie postępowania administracyjnego, których prawdziwości ani treści strony nie kwestionowały.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Przede wszystkim należy zauważyć, że stosownie do treści art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2012 roku, poz. 1059 ze zm.) karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Naruszenie jednego z warunków koncesji jest zatem wystarczającą przesłanką do zastosowania przepisu art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne i wymierzenia kary w oparciu o art. 56 ust. 2 powołanej ustawy przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, gdyż treść przytoczonego przepisu wskazuje na obowiązek ukarania danego przedsiębiorcy w razie stwierdzenia okoliczności podlegających karze. Przepis art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy nie wymaga więc wykazania zawinionego działania lub zaniechania przedsiębiorcy.

W tym miejscu należy stwierdzić, że powód akceptując warunki udzielonej mu koncesji zaakceptował jej punkt 1, zgodnie z którym, w okresie jej obowiązywania mógł prowadzić zarobkową działalność gospodarczą polegającą na obrocie następującymi paliwami ciekłymi: benzyną silnikową inną niż benzyna lotnicza, olejem napędowym oraz olejem opałowym jedynie za pośrednictwem samochodu szczegółowo opisanego w koncesji.

Tymczasem bezsprzecznie powód prowadził obrót paliwami ciekłymi na stacji paliw umiejscowionej w K. przy ul. (...). Dokonując tego naruszał punkt 1 posiadanej koncesji, zaś posiadanie koncesji jest konieczne do prowadzenia obrotu paliwami ciekłymi zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo energetyczne.

Skoro doszło do naruszenia punktu 1 koncesji, uzasadnionym stało się nałożenie na powoda kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy Prawo energetyczne. Sama bowiem odpowiedzialność za naruszenie warunków koncesji na zasadzie art. 56 ust. 1 pkt 12 Prawa energetycznego jest odpowiedzialnością obiektywną. Nie jest konieczne wykazanie umyślnej albo nieumyślnej winy ukaranego podmiotu.

Odnosząc się zaś do zgłoszonych przez powoda zarzutów, to należy stwierdzić, że nie były one prawidłowe.

Nie można za prawidłowy uznać zarzutu błędnej wykładni art. 56 ust 6a prawa energetycznego. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Podnieść należy, że instytucja odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej należy do kategorii uznania administracyjnego i należy do oceny Prezesa URE. Sąd ma co prawda kompetencje do zastosowania tego przepisu, jednakże powód powinien wykazać, że pozwany przekroczył zasady uznania administracyjnego oraz, że stopień szkodliwości czynu był znikomy, a przedsiębiorca zaprzestał naruszenia prawa lub zrealizował obowiązek. Treść przepisu wskazuje, że obie przesłanki wskazane w art. 56 ust. 6a muszą wystąpić łącznie.

Zdaniem Sądu o znikomym stopniu szkodliwości czynu powoda trudno mówić, jeżeli, co sam przyznał, wykonywał działalność gospodarczą niezgodnie z udzieloną koncesją. Zdaniem Sądu wykonywanie przez powoda działalności gospodarczej niezgodnie z koncesją w sposób opisany w stanie faktycznym, musiał być działaniem świadomym.

Przedsiębiorca musiał bowiem wiedzieć, że nie ma zgody na sprzedaż paliw na stacji stacjonarnej i świadomie działał niezgodnie z koncesją, co musi prowadzić do konstatacji, że stopień szkodliwości jest większy niż znikomy. Powoduje to, że brak jest podstaw do zastosowania art. 56 ust. 6a wobec powoda.

Podobnie brak jest podstaw do uznania, za prawidłowy zarzut naruszenia przez pozwanego art. 56 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne. Zgodnie z tym przepisem ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

Sąd Okręgowy w pełni podziela ocenę Prezesa URE, zarówno co do zasadności orzeczenia kary pieniężnej, jak i jej wysokości. Powód nie przedstawił okoliczności, które podważyłyby wymiar nałożonej na niego kary. Wymierzając powodowi karę Prezes Urzędu zobowiązany był wziąć pod uwagę szereg okoliczności zarówno obciążających jaki i łagodzących, tak aby nakładana kara była zarówno jak najbardziej adekwatna do dokonanych przez stronę działań. Zdaniem Sądu, zgodnie z art. 56 ust 6 Pe Prezes URE rozważył wszelkie okoliczności mające wpływ na wymiar kary, dokładnie opisując każdą z nich w uzasadnieniu decyzji.

Pozwany słusznie ocenił stopień szkodliwości naruszenia popełnionego przez powoda jest duży. Sąd w pełni podziela zapatrywania pozwanego, który wskazał, że Przedsiębiorca wykonywał działalność w zakresie obrotu paliwami ciekłymi znacznie wykraczając poza zakres udzielonej koncesji. Co więcej powód prowadził obrót paliwami, mimo, że stacja nie spełniała wymogów technicznych i formalnych, co doprowadziło do umorzenia postępowania o rozszerzenie koncesji. Powód był zobowiązany do działania z najwyższą starannością, musiał znać warunki udzielonej mu koncesji, a także ewentualne konsekwencje braku realizacji tych obowiązków. Prezes URE szczegółowo opisał kryteria na jakich podstawie przyjął, że stopień szkodliwości czynu jest duży w uzasadnieniu decyzji (strona 7 i 8 decyzji), a Sąd w pełni powyższe rozważania popiera.

Wyżej wskazano, że powód musiał mieć świadomość naruszenia zapisów koncesji, musiał mieć bowiem świadomość, że koncesja nie obejmuje możliwości sprzedaży przez niego paliw ciekłych na stacjonarnej stacji paliw. Stan ten musiał trwać co najmniej kilka miesięcy, gdyż jak wynika z protokołu kontroli (k. 21 akt adm.), który nie został zakwestionowany przez przedsiębiorcę, powód sprzedawał paliwa ciekłe na stacji od 1 marca 2016 roku do dnia kontroli 23 czerwca 2016 roku. Wobec powyższego brak jest podstaw do przyjęcia, aby wina powoda była nieumyślna, a stopień zawinienia duży.

Dlatego też należy uznać, że Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uwzględnił przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej przesłanki, które zgodnie z treścią art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego powinny mieć wpływ na jej wymiar. Jak wyżej opisano miał na uwadze tak stopień szkodliwości, jak i zawinienia. Podobnie pozwany uwzględnił dotychczasową niekaralność przedsiębiorcy (strona 8 decyzji), jak też sytuację finansową (strona 9 decyzji). Zgodnie z treścią art. 56 ust. 3 Prawa energetycznego pozwany ustalał możliwości finansowe powoda na podstawie przychodu z roku 2015, a informacje dotyczące połowy roku 2016 nie mogą wpłynąć na wymiar kary. Powód nie udowodnił, że straty poniesione w tym okresie przełożyły się na możliwości finansowe w całym roku 2016, a także 2017 i 2018. Tym bardziej, że jak słusznie wskazał Organ wynik finansowy nie jest tożsamy z możliwościami finansowymi, a strata mogła wynikać z inwestycji poczynionych przez przedsiębiorcę.

Wysokość kary, jaka może zostać wymierzona, uregulowana w art. 56 ust. 3 Pe, nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

Bezsporne jest, że przychód osiągnięty przez powoda z działalności koncesjonowanej w 2015 roku, to jest roku poprzedzającym nałożenie kary wyniósł (...) zł. Nałożona kara w wysokości 25.000 zł stanowi zatem jedynie (...) uzyskanego przez powoda przychodu z działalności koncesjonowanej w 2014 roku. Zdaniem Sądu tak ustalona wysokość kary spełni swoją funkcję represyjną i prewencyjną oraz stanowić będzie wystarczająco wyraźne ostrzeżenie dla powoda na przyszłość, aby stosować się do przepisów prawa i przestrzegać udzielonej koncesji, jest także

odpowiednia do stwierdzonego naruszenia, odpowiada niskiej szkodliwości czynu, a jej wysokości w żaden sposób nie można uznać za przekraczającą możliwości finansowe powoda.

Z tych wszystkich względów na uwzględnienie nie zasługuje zarzut naruszenia art. 56 ust 6 Pe.

Co do zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. to jest on także niezasadny, ponieważ nawet gdyby przyjąć, że w postępowaniu administracyjnym doszło do uchybień dotyczących wszechstronnego rozpatrzenia materiału dowodowego, to nie mogą one być przedmiotem postępowania sądowego mającego na celu merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, przy uwzględnieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązku stron w postępowaniu dowodowym. . Wniesienie do Sądu odwołania od decyzji administracyjnej wszczyna dopiero cywilne, pierwszoinstancyjne postępowanie sądowe, w którym Sąd dokonuje własnych ustaleń, rozważając całokształt materiału dowodowego. Wbrew twierdzeniom powoda pozwany odniósł się w uzasadnieniu decyzji tak do możliwości finansowych przedsiębiorcy, jak i długości naruszenia.

Z tych wszystkich względów, stwierdzając brak podstaw do uwzględniania odwołania, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Na koszty postępowania złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł ustalone na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 22 października 2015 r. (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 265).